

Spis treści

Wstęp	9
I. OBIEKTY BUDOWLANE – WYMAGANIA	11
1. Określenia stosowane w budownictwie	11
2. Wymagania stawiane obiektom budowlanym	11
2.1. Wymagania stawiane obiektom budowlanym przez Kodeks pracy	11
2.2. Wymagania stawiane obiektom budowlanym przez Prawo budowlane	12
3. Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie	12
4. Opiniowanie dokumentacji projektowej	13
4.1. Uzgodnienia pod kątem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej ...	15
4.2. Opiniowanie projektów pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych ...	15
II. UCZESTNICY PROCESU BUDOWLANEGO	16
5. Obowiązki inwestora	16
6. Obowiązki i uprawnienia projektanta	17
6.1. Podstawowe obowiązki projektanta	17
6.2. Uprawnienia projektanta	18
7. Obowiązki i uprawnienia kierownika budowy	18
7.1. Podstawowe obowiązki kierownika budowy	18
7.2. Uprawnienia kierownika budowy	19
8. Obowiązki inspektora nadzoru inwestorskiego	20
9. Obowiązki majstra budowlanego	20
10. Obowiązki pracodawcy w zakresie bhp	21
11. Współdziałanie pracodawców	22
12. Szczegółowe obowiązki pracodawcy w zakresie bhp	23
12.1. Budynki i pomieszczenia pracy	23
12.2. Maszyny i urządzenia techniczne	23
12.3. Substancje chemiczne oraz procesy szczególnie niebezpieczne dla zdrowia	23
12.4. Czynniki szkodliwe i uciążliwe dla zdrowia na stanowiskach pracy	24
13. Prawa i obowiązki pracowników z zakresu bhp	25
13.1. Obowiązki pracowników	25
13.2. Uprawnienia pracowników	26
14. Obowiązki osób kierujących pracownikami	26
15. Odpowiedzialność zawodowa w budownictwie	27
III. PODSTAWOWE ZASADY PROWADZENIA BUDOWY	28
16. Przyjęcie budowy do realizacji i rozpoczęcie budowy	28
16.1. Przyjęcie budowy do realizacji	28
16.2. Rozpoczęcie budowy	28

16.3. Inwestor	28
16.4. Kierownik budowy (robót)	28
16.5. Dziennik budowy	29
17. Przygotowanie i prowadzenie robót budowlanych	29
18. Rodzaje robót budowlanych stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi, plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia	30
 IV. ZAGROŻENIA W BUDOWNICTWIE	 34
19. Czynniki niebezpieczne (urazowe) występujące w budownictwie	34
20. Czynniki szkodliwe dla zdrowia	36
21. Czynniki uciążliwe	37
 V. WARUNKI PRZYGOTOWANIA I PROWADZENIA ROBÓT BUDOWLANYCH	 42
22. Ogólne zasady zagospodarowania terenu budowy	42
22.1. Zagospodarowanie terenu budowy	43
22.2. Ogrodzenie terenu budowy	43
22.3. Strefa niebezpieczna	43
22.4. Drogi, wyjścia, przejścia dla pieszych	44
22.5. Oświetlenie terenu budowy	44
22.6. Warunki socjalne i higieniczne	45
22.7. Instalacje i urządzenia elektroenergetyczne	46
23. Środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze	47
24. Składowanie i magazynowanie materiałów budowlanych	50
25. Pomieszczenia magazynowe	51
26. Eksploatacja maszyn i urządzeń technicznych oraz sprzętu zmechanizowanego na terenie budowy	52
27. Maszyny i urządzenia techniczne	59
27.1. Żurawie	59
27.2. Dźwig budowlany	59
27.3. Wyciągi przyścienne budowlane	60
27.4. Wciągarki	60
27.5. Przenośniki taśmowe stałe	60
27.6. Zawiesia budowlane	60
27.7. Haki	61
27.8. Betoniarki budowlane	61
27.9. Pilarki tarczowe	62
27.10. Urządzenia grzewcze	63
27.11. Narzędzia ręczne z napędem elektrycznym	64

27.12. Narzędzia ręczne	64
28. Operacje techniczne	65
28.1. Podstawowe operacje ślusarskie	65
28.2. Trasowanie	65
28.3. Wiercenie	65
28.4. Posługiwanie się młotkiem i nożycami	65
29. Operatorzy maszyn budowlanych	65
30. Ręczne prace transportowe	68
30.1. Postanowienia ogólne	69
30.2. Oddziaływanie na zdrowie	69
30.3. Podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy przy przemieszczaniu ręcznym	70
30.4. Przemieszczanie materiałów szkodliwych i niebezpiecznych	71
30.5. Obowiązki pracodawcy dotyczące organizacji ręcznych prac transportowych	72
30.6. Ryzyko zawodowe przy ręcznych pracach transportowych	72
31. Transport mechaniczny	77
31.1. Podstawowe zasady bhp przy obsłudze urządzeń transportu mechanicznego	77
31.2. Samochody ciężarowe	77
31.3. Wymogi dotyczące przewozu	78
32. Wózki jezdniowe z napędem silnikowym	79
32.1. Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu wózków jezd- niowych z napędem silnikowym	79
32.2. Stan techniczny wózka	79
32.3. Eksploatacja wózka	79
32.4. Wymagania specjalne	80
33. Szkolenia w dziedzinie bhp	80
34. Profilaktyczna opieka zdrowotna	81
35. Prace na wysokości	83
35.1. Zasady ogólne bezpiecznej pracy na wysokości	87
35.2. Drabiny przenośne	88
35.3. Rusztowania, ruchome podesty	91
35.4. Środki ochrony indywidualnej stosowane przy pracach na wysokości	95
35.5. Środki ochrony zbiorowej zabezpieczające przed upadkiem z wysokości	102
35.6. Praca na wysokości przy odśnieżaniu dachu	103
36. Prace ziemne	105
36.1. Wykopy o ścianach nieumocnionych	106
36.2. Wykopy ze skarpami o bezpiecznym nachyleniu	106
36.3. Wykopy wąskoprzestrzenne	107
36.4. Wykonywanie robót koparką	107

37. Roboty podziemne	108
38. Prace budowlane szczególnie niebezpieczne	108
38.1. Prace budowlane, montażowe, remontowe i rozbiórkowe prowadzone bez wstrzymania ruchu zakładu pracy lub jego części	109
38.2. Prace w zbiornikach, kanałach, wnętrzach urządzeń technicznych i w innych niebezpiecznych przestrzeniach zamkniętych	109
39. Prace dekarские i izolacyjne	110
40. Malowanie natryskowe	111
40.1. Malowanie natryskowe wyrobami lakierowymi na bazie rozpuszczalników	111
40.2. Odłuszczenie przed lakierowaniem za pomocą rozpuszczalników organicznych	112
41. Prace impregnacyjne i odgrzybieniuowe	113
42. Prace murarskie i tynkarskie	114
43. Prace zbrojarskie	114
44. Prace betoniarskie	115
45. Roboty ciesielskie	116
46. Prace montażowe	117
47. Prace spawalnicze	118
48. Prace rozbiórkowe	119
48.1. Prace rozbiórkowe wykonywane z użyciem materiałów wybuchowych	120
49. Prace związane z wyrobami zawierającymi azbest	121
49.1. Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest	124
49.2. Obowiązki właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości dotyczące warunków bezpiecznego użytkowania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest	127
49.3. Transport wyrobów i odpadów zawierających azbest	129
VI. SUBSTANCJE I PREPARATY CHEMICZNE W BUDOWNICTWIE	133
50. Podstawowe wymagania dotyczące zasad klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych niebezpiecznych	133
51. Karta charakterystyki substancji niebezpiecznej lub preparatu niebezpiecznego	134
52. Oznakowanie opakowania substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego	143
53. Przepisy o nadzorze	146
VII. WYPADKI PRZY PRACY	147
VIII. RYZYKO ZAWODOWE	151
54. Podstawowe definicje	151

55. Przykładowa ocena ryzyka zawodowego na stanowisku pracy dekarz-bla- charz budowlany	153
IX. OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA	161
56. Konsekwencje nieprzestrzegania przepisów	161
57. Podstawowe obowiązki właściciela, zarządcy lub użytkownika budynku w za- kresie ochrony przeciwpożarowej	161
58. Techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego	161
59. Urządzenia przeciwpożarowe	162
60. Podręczny sprzęt gaśniczy	162
61. Ewakuacja ludzi z budynków	168
62. Najważniejsze wymagania dotyczące dróg i wyjść ewakuacyjnych	171
63. Instrukcja zabezpieczenia pożarowego	172
64. Prace niebezpieczne pod względem pożarowym	173
X. PODSUMOWANIE	175
Wykaz aktów prawnych	176
Literatura	178